

Università
Ca' Foscari
Venezia

Dipartimento
di Studi Linguistici
e Culturali Comparati

СТАНОВИЩЕ

от

проф. д-р Александер Наумов

Университет Ка' Фоскари, Венеция, Италия

за материалите, представени за участие в конкурс за заемане
на академичната длъжност 'професор'
по професионално направление 2.1. Филология
за нуждите на секция „Кирило-Методиеви извори и традиции”
КМНЦ – БАН

Ca' Bernardo
Dorsoduro 3199
30123 Venezia

T +39 041 2349411
F +39 041 2349482

Cod. Fisc. 80007720271
P.IVA 00816350276

В конкурса за 'професор', обявен в Държавен вестник, бр. 104 от 14. 12. 2018 г. за нуждите на секция „Кирило-Методиеви извори и традиции” - КМНЦ – БАН като единствен кандидат участва доц. д-р **Бойка Петрова Мирчева**.

1. Общо представяне на процедурата и кандидата

Предмет:

Със заповед № 19/13.2.2019 г. на Директора на КМНЦ съм определен за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност 'професор' в КМНЦ по област Висше образование 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1 Филология, обявен за нуждите на секция „Кирило-Методиеви извори и традиции”.

За участие в обявения конкурс е подал документи единствен кандидат - доц. д-р **Бойка Петрова Мирчева**.

Представеният от доц. д-р Бойка Петрова Мирчева комплект материали е в съответствие с изискванията на ЗРАС (чл. 19) и правилниците на МОН, БАН и КМНЦ при БАН.

Приемат се за рецензиране 32 научни труда: 1 нова монография, представена като хабилитационен труд и 31 подбрани публикации, публикувани от 2005 до 2018 г., след придобиването на длъжността доцент с първата хабилитация.

Вземат се предвид и данните за научно-изследователската дейност на кандидата, които включват участие в 25 международни и 18 национални конференции, конгреси и симпозиуми и включване като ръководител в 1 международен проект и участник в 13 научни проекта (9 международни и 4 национални).

2. Обща характеристика на дейността на кандидата

Научните трудове на **Бойка Петрова Мирчева** са концентрирани предимно върху славянските извори за Кирил и Методий и техните ученици.

От самото начало на научната си дейност Бойка Мирчева проявява интерес към старобългарската богослужерна поезия. Тук може да се отбележат дисертацията „Службата за Кирил Философ и Канонът за Кирил и Методий” (2000), защитеният през 2005 г. хабилитационен труд „Канонът за Димитър Солунски и оригиналната славянска химнография”, теми, които намират продължение в редица студии, посветени на химнографията: Служба за Кирил (№ 6, 11, 21, 24 – интересна е и дискусиата с руски изследователи), Служба за Климент Охридски (№ 28, 29: много важен речник-индекс на текста и изследване върху лексиката на Службата), Канон за Въведение Богородично (№ 10).

Осем от представените публикации са посветени на култа към св. Еразъм Охридски (Формийски), тясно свързан с култа към Св. Седмочисленици (№ 5, 8, 9, 16, 17, 18, 19, 20).

Представената за рецензиране монография „Успение Кирилово в южнославянската православна традиция” е посветена на един важен славянски извор за живота и делото на Кирил и Методий и техните ученици – Краткото житие на Кирил, известно като „Успение Кирилово“. В книгата се изследват и издават (наборно и дигитално) всички познати преписи на тази среднобългарска творба. В изследването се прави подробен текстологичен анализ на преписите и се анализира отношението на «Успение Кирилово» към останалите кирилометодиевски извори.

Голямата част (7) от представените за оценяване публикации са свързани с тази монография, като я предхождат, но и допълват. Те засягат различни аспекти на текстовата традиция на творбата. Специално внимание заслужават тези, които са посветени на идентификацията на копия на преписи с неуточнени данни, запазени в Научния архив на БАН (№ 15, 24),

и на сравняване на двата клона в текстовата му традиция (№ 27), а също така и задълбоченото изследване на ръкописите, съдържащи «Успение Кирилово», писани в Молдова (№ 7,12, 32).

Работата с уникалната сбирка от фотокопия и микрофилми на кирилометодиевските извори в Научния архив на БАН (и изследване № 30 е посветено на фотокопия, в този случай от преписи на житията на архиепископ Методий) показва голямата стойност на събраните през десетилетията в БАН научни материали.

Изобщо доц. Бойка Мирчева принадлежи към най-заслужилите изследователи на археографското кирилометодиевско наследство. Изключително важен и полезен е нейният «Опис на преписите на славянските извори» (№ 1, срв. и № 25, 26), в който са поместени данните за 1146 преписа на 46 славянски извора с данни за сигнатура, хранилище, описи, издания и изследвания на всеки един от тях.

Резултат от работа върху славянските извори е и генеалогичната карта на славянските извори, както и на чуждоезичните, оказали влияние върху славянските (№ 13), която предстои да бъде изработена в интерактивен вид и достъпна в интернет.

От голямо значение е и нейното участие в представеното наборно издание на Лондонското евангелие (№ 2), като резултат от международния проект на Кирило-Методиевския научен център „Образци на европейската културна традиция – ръкописите на цар Иван Александър“.

3. Критични забележки и препоръки

В представената монография и в свързаните с нея студии и статии авторката набляга на обособяването на „румънската“ среда в славяно-румънската писмена традиция, подчертава връзките ѝ с балканската традиция и не допуска руското участие в нея. Това е вярно само когато се приема великоруското обобщаващо виждане на руската традиция, но не е точно, когато имаме предвид реалното съществуване на (най-малко) две отделни руски традиции, от които западно-руската (рутенска) представлява една монолитна цялост със славяно-молдавската. Няма де е излишно преосмислянето на писмените кирилски традиции в контекста на регионализма.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Università
Ca' Foscari
Venezia

Кандидатът по този конкурс **Бойка Петрова Мирчева** е признат учен в областта на палеославистиката и кирилometодиевистиката. Приложеният списък на цитиранията (262, вкл. WOS, ERIH+ и Scopus) доказва, че нейните публикации се намират в научно обръщение, давайки свидетелство за високата оценка на диапазона на нейните неуморни изследвания. Тя безспорно притежава изискуемите качества на изследовател, давайки пример на трудолюбие, скромност и компетентност.

Убедено давам своето становище в подкрепа на нейната кандидатура и призовавам почитаемото научно жури да присъди на доц. Бойка Мирчева академичната длъжност „професор” в област Висше образование, 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1. Филология.

Венеция, 20 април 2019 г.

Изготвил становището:

(Проф. д-р Александер Наумов)